

uheldig, en statsretlig Udtalelse, som den ærede Konseilspræsident aldeles ikke vil staa ved. Jeg nærer ikke Tvivl om, at naar Konseilspræsidenten sætter sig hen og læser den igennem i Stilhed og Enrum, vil han give mig fuldstændig Ret deri.

Den ærede Ordfører saa vel, som det ærede Medlem for Københavns 5te Valgkreds (Borgbjerg) har bebrejdet mig, at jeg ikke har imødegaaet deres Udtalelser om Højres Stilling til den kommunale Valgret. Jeg maa nu tilstaa, at jeg holder altid mest af, at man ved en Sags Behandling holder sig til Sagen selv, saa faar man den bedst drøftet igennem, og Diskussionen kommer ikke til at strejfe ind paa disse vide Felter. Men jeg skal ikke have noget imod, hvis man endelig ønsker det, at gøre en lille Bemærkning om det, de Herrer savne i mine Udtalelser.

Som det ærede Medlem for Københavns 6te Valgkreds (Hammerich) har sagt, er Højre paa ingen Maade imod Forholdstalsvalgmaadens Indførelse ved Valg. Men naar vi ere imod den i den Skikkelse, den har faaet i det af Ministeriet sidst forelagte kommunale Valglovsforslag, ligger det i, at vi ikke ville være med til, at Middelfstanden paa Landet og i Byerne ganske sættes ud af Spillet, og det vil blive Følgen, hvis dette Forslag ophøjes til Lov. Den lige almindelige Valgret, som den kaldes, bygger udelukkende paa Tallet. Men i Samfundslivet, i Nationens Arbejde er der andre Faktorer, der have lige saa stor, maaske større Betydning, og som man ikke bør udelukke fra Repræsentation i Kommune eller Stat. Det har sin store Betydning, at alle de, der i Nationens Arbejde udrette noget særligt betydeligt, faa i alt Fald nogen Indflydelse paa de Afgørelser, der skulle finde Sted, og den Indflydelse vilde efter det Forslag, der foreligger derom, blive saa minimal, at Forslaget i den Skikkelse er uantageligt.

Hvis den ærede Ordførers Standpunkt var dette: Vi ville gaa med til at opfylde det, vi mene, Grundloven paabyder, men vi ville dog bøje af derfor, hvis Højre eller et andet Parti, der ønsker færre Folketingsmænd, vil gaa med til en Grundlovsforandring, saa var hans Stilling ret stærk. Men saaledes er det slet ikke, han og hans Parti ville slet ikke gaa med til at opfylde det, han selv siger, Grundloven paabyder, og derfor bliver Stillingen for det ærede Medlem i Virkelighed betydeligt svagere. Jeg indrømmer, at i saa Henseende er Socialdemokratiets Stilling stærkere, men

den ærede Ordførers Stilling er og bliver nhyre svag.

Det ærede Medlem for Københavns 5te Valgkreds har vel protesteret noget i Betænkningen, ogsaa i Udtalelser, mod den Fortolkning af Ordet „omtrent“, som Ordføreren fremkom med i Betænkningen og her i Salen, men han har dog ikke protesteret paa en saadan Maade, at det i Virkeligheden har Vægt. I Virkeligheden vilde vi, hvis vi gik til den her foreslaaede Grundlovsændring, staa saaledes, at der intet var at sige til, om Lovgivningsmagten lavede en Valgkredsordning, hvorefter der — siden der nu stadig tales om Forholdet mellem By og Land — ude paa Landet blev Valgkredse med 14,600 Indbyggere og i Hovedstaden med 25,300, men at sætte disse to Tal som Ydergrænsen for Kredse, der skulle være lige store, er i Virkeligheden en langt større Vilkaarlighed end at sige, at der ikke er noget som helst i Vejen for, at 20,000 kan omtrent være det samme som 16,000.

Den ærede Ordfører siger, at de Veje, vi ville gaa, ere ufremkommelige. Ja, men hvorfor ere de det? Det ere de simpelt hen derved, at Reformpartiet dænger Sten paa Sten paa Vejen, i den Grad endog, at de nok ville gaa med til, siden vi andre paa ingen Maade ville kunne undvære det, i Grundloven at sige, at Valgkredsene skulle være omtrent lige store, men de ville dog sætte ind, at der skal tages visse Hensyn, og de ville ikke en Gang gaa med til Bestemmelsen om, at Kredse skulle være omtrent lige store, med mindre det andet kommer med — ellers interesserer det hele dem ikke —, og saa ville de endda have Lov til ud over dette at have Afvigelser i Kredsenes Ligestorhed, som ere langt større end de, der behøve at fremkomme ved disse to Faktorer, i alt Fald ved Vælgertallet. Det er i Virkeligheden Reformpartiet, som læsser Sten paa Sten paa den Vej, og jeg skal gentage mit Spørgsmaal til den ærede Ordfører: hvilke Motiver har Flertallet til at modsætte sig, at de nuværende 114 Kredse lægges om paa en saadan Maade, at Billighed og Retfærdighed til alle Sider er til Stede?

Jeg sagde før, at de Herrer kunne — efter min Mening med Urette — sige: Vi gaa ikke med til en Forøgelse af Kredse, men de Grunde, de have til at modsætte sig en saadan, have de ikke til at modsætte sig en Omlægning. Jeg maa minde om, at de Herrer ogsaa tidligere